

Předmluva

1. ÚVOD DO PROBLEMATIKY FINANČNÍCH DERIVÁTŮ	9
1.1 PODSTATA FINANČNÍCH DERIVÁTŮ	9
1.2 DRUHY FINANČNÍCH DERIVÁTŮ	10
1.3 ZÁKLADNÍ MOŽNOSTI VYUŽITÍ FINANČNÍCH DERIVÁTŮ	12
1.4 VÝVOJ NA TERMÍNOVÝCH TRŽÍCH	12
2. FORWARD RATE AGREEMENT	17
2.1 CHARAKTERISTIKA FORWARD RATE AGREEMENT	18
2.2 VÝŠE PLNĚNÍ VYPLÝVAJÍCÍHO Z FRA	21
2.3 URČENÍ VÝŠE FRA-SAZBY	25
2.3.1 Kotace FRA-sazeb bankami	27
2.4 TRŽNÍ HODNOTA FRA	29
2.5 VYUŽITÍ FRA	31
2.6 VÝHODY A NEVÝHODY FRA	35
3. FINANCIAL FUTURES	37
3.1 PRINCIP A ZÁKLADNÍ RYSY FINANCIAL FUTURES.....	38
3.2 ZPŮSOB OBCHODOVÁNÍ S FUTURES KONTRAKTY	41
3.3 CLEARINGOVÝ DŮM A JEHO FUNKCE	44
3.3.1 Eliminace úvěrového rizika protistrany ve futures obchodě.....	44
3.3.2 Zajištění obchodů a princip denního vyrovnávání zisků a ztrát.....	46
3.3.3 Vypořádání futures kontraktů v době splatnosti	51
3.4 OCEŇOVÁNÍ FUTURES KONTRAKTŮ	52
3.4.1 Princip cost of carry modelu.....	55
3.5 DRUHY FINANCIAL FUTURES.....	59
3.6 ÚROKOVÉ FUTURES	59
3.6.1 Kurz úrokových futures na cenné papíry	60
3.6.2 Plnění úrokových futures kontraktů na cenné papíry.....	62
3.6.3 Futures na krátkodobá depozita.....	66
3.6.4 Využití úrokových futures	66
3.7 MĚNOVÉ FUTURES	70
3.7.1 Kurz měnových futures	71
3.7.2 Využití měnových futures.....	74

3.8 FINANCIÁLNÍ FUTURES NA AKCIOVÝ INDEX	76
3.8.1 Kurz futures na akciový index.....	76
3.8.2 Využití futures na akciový index.....	77
4. FINANČNÍ OPCE.....	81
4.1 CHARAKTERISTIKA OPCÍ	82
4.2 PRŮBĚH A ZAJIŠTĚNÍ BURZOVNÍCH OPČNÍCH OBCHODŮ.....	84
4.3 ZÁKLADNÍ POZICE V OPČNÍM OBCHODĚ.....	86
4.3.1 Koupě kupní opce - long call.....	86
4.3.2 Prodej kupní opce - short call.....	88
4.3.3 Koupě prodejní opce - long put.....	90
4.3.4 Prodej prodejní opce - short put.....	92
4.4 OPČNÍ PRÉMIE	94
4.4.1 Vnitřní hodnota opce	94
4.4.2 Časová hodnota opce	96
4.4.3 Meze opčních prémie	100
4.4.4 Put-call parita.....	106
4.5 MOŽNOSTI VYUŽITÍ OPCÍ	110
4.6 KOMBINACE ZÁKLADNÍCH OPČNÍCH POZIC.....	113
4.6.1 Synthetic stock.....	114
4.6.2 Straddle.....	117
4.6.3 Strangle.....	119
4.6.4 Spread.....	122
5. OPČNÍ LISTY	127
5.1 CHARAKTERISTIKA OPČNÍCH LISTŮ.....	127
5.2 SROVNÁNÍ OPČNÍCH LISTŮ A OPCÍ	128
5.3 OPČNÍ LISTY NA AKCIE.....	128
5.3.1 Vnitřní hodnota opčního listu.....	129
5.3.2 Kurz opčního listu, ážio a opční prémie.....	129
5.3.3 Pákový efekt.....	130
5.3.4 Výhody a nevýhody opčních listů na akcie.....	131
5.4 DALŠÍ DRUHY OPČNÍCH LISTŮ.....	132
6. CAP, FLOOR, COLLAR	135
6.1 CAP	136
6.1.1 Cap prémie.....	138
6.1.2 Využití cap.....	140
6.2 FLOOR.....	143
6.2.1 Využití floor.....	143
6.3 COLLAR	144
6.3.1 Využití collar	145
6.3.2 Zvláštní varianty collar.....	146
6.4 VÝHODY CAPS, FLOORS A COLLARS.....	148

7. SWAPY	149
7.1 CHARAKTERISTIKA SWAPU A PŘEHLED JEHO ZÁKL.DRUHŮ	149
7.1.1 Subjekty swapových obchodů	152
7.2 INSTRUMENTY PŘEDCHÁZEJÍCÍ SWAPY	153
7.2.1 Parallel Loan	153
7.3 BACK-TO-BACK LOAN	155
7.4 ÚROKOVÉ SWAPY (INTEREST RATE SWAPS)	157
7.4.1 Pasívní úrokové swapy (interest rate liability swaps)	157
7.4.2 Aktivní úrokové swapy (interest rate asset swaps)	160
7.4.3 Kombinace aktivních a pasívních swapů.....	162
7.5 MĚNOVÉ SWAPY (CURRENCY SWAPS)	163
7.5.1 Pasívní měnové swapy (cross currency liability swaps)	163
7.5.2 Aktivní měnové swapy (cross currency asset swaps)	167
7.5.3 Koktejlové swapy (cocktail swaps, multi leg swaps).....	168
7.6 ZVLÁŠTNĚ DRUHY SWAPŮ	169
7.6.1 Revolving swap facilities.....	170
7.6.2 Swaption.....	170
7.6.3 Forward swaps.....	172
7.6.4 Zero bond swaps.....	173
7.6.5 Amortising swaps	175
7.7 MOŽNOSTI VYUŽITÍ SWAPŮ	175
7.7.1 Zajištění proti úrokovému a měnovému riziku	176
7.7.2 Spekulace	181
7.7.3 Redukce nákladů na získání kapitálu.....	181
7.7.4 Dosažení dodatečných úrokových výnosů.....	191
7.7.5 Vytvoření umělého dluhopisu.....	191
7.8 MOŽNOSTI PŘEDČASNÉHO ZRUŠENÍ SWAPU	192
7.8.1 Neutralizace swapu prostřednictvím swapu opačného	192
7.8.2 Prodej swapu na sekundárním trhu.....	193
7.8.3 Jednostranné zrušení swapu.....	194
Dodatek 7-1: ZPŮSOB KOTACE SWAPŮ	
Dodatek 7-2: SWAPOVÉ SMLOUVY	
8. REGULACE FINANČNÍCH DERIVÁTŮ	199
8.1 SOUČASNÉ TRENDY V REGULACI DERIVÁTŮ	199
8.2 ANALÝZA RIZIK SPOJENÝCH S FINANČNÍMI DERIVÁTY	202
8.3 ANALÝZA METOD MĚŘENÍ ÚVĚROVÉHO RIZIKA JEHO REGULACE PROSTŘEDNICTVÍM KAP. PŘIMĚŘENOSTI	207
8.3.1 Metoda lhůty splatnosti.....	207
8.3.2 Metoda tržního ohodnocení	209
8.3.3 Srovnání obou metod.....	210
8.3.4 Netting a jeho dopad na úvěrové riziko derivátů.....	210
8.4 ANALÝZA METOD MĚŘENÍ TRŽNÍHO RIZIKA A JEHO REGULACE PROSTŘEDNICTVÍM KAP. PŘIMĚŘENOSTI	212
8.4.1 Specifické tržní riziko u úrokových derivátů.....	214
8.4.2 Obecné tržní riziko u úrokových derivátů.....	214
8.4.3 Specifické riziko u akciových derivátů.....	220
8.4.4 Všeobecné tržní riziko u akciových derivátů.....	220
8.4.5 Specifické a všeobecné tržní riziko u derivátů na akciové indexy.....	221

8.5 ANALÝZA METOD MĚŘENÍ MĚNOVĚ KURZOVÉHO RIZIKA A JEHO REGULACE PROSTŘEDNICTVÍM KAP. PŘIMĚŘENOSTI..... 221

SLOVNÍČEK 223